

Cauza C-483/20

Cerere de decizie preliminară

Data depunerii:

29 septembrie 2020

Instanța de trimitere:

Conseil d'État (Belgia)

Data deciziei de trimitere:

30 iunie 2020

Reclamant:

XXXX

Pârât:

Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides

**CONSEIL D'ÉTAT, SECTION DU CONTENTIEUX ADMINISTRATIF
[CONSILIUL DE STAT, SECȚIA DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV]**

[OMISSIS]

HOTĂRÂRE

[OMISSIS]

În litigiul dintre:

XXXX,

împotriva:

Commissaire général aux

réfugiés et aux apatrides.

I. Obiectul cererii

Prin cererea introductivă din 21 mai 2019, XXXX a solicitat casarea hotărârii [OMISSIS] din 8 mai 2019 pronunțată de Conseil du contentieux des étrangers [Consiliul Contenciosului privind Străinii] [OMISSIS].

II. Procedura în fața Conseil d'État [Consiliul de Stat]

[OMISSIS]

[OMISSIS] [Or. 2] [OMISSIS]

[OMISSIS]

III. Fapte utile pentru examinarea cauzei

Reclamantul, care declară că este cetățean sirian, a obținut statutul de refugiat în Austria la 1 decembrie 2015.

Acesta ar fi părăsit Austria la începutul anului 2016 pentru a se alătura fiicelor sale, dintre care o minoră, care au obținut statutul de protecție subsidiară în Belgia la 14 decembrie 2016.

La 14 iunie 2018, el a depus o cerere de protecție internațională în Belgia.

La 11 februarie 2019, Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides [Comisariatul General pentru Refugiați și Apatrizi] a declarat cererea sa inadmisibilă în temeiul articolului 57/6 alineatul 3 primul paragraf punctul 3 din loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, l'établissement, le séjour, et l'éloignement des étrangers [Legea din 15 decembrie 1980 privind accesul pe teritoriu, stabilirea, șederea și îndepărtarea străinilor]. [Or. 3]

La 8 mai 2019, [OMISSIS] Conseil du contentieux des étrangers (Consiliul Contenciosului privind Străinii) a respins acțiunea formulată de reclamant împotriva acestei decizii de inadmisibilitate. Este vorba despre decizia a cărei casare se solicită.

IV. Dreptul belgian aplicabil

[OMISSIS] Articolul [OMISSIS] 57/6 alineatul 3 din Legea din 15 decembrie 1980 privind intrarea pe teritoriu, stabilirea, șederea și îndepărtarea străinilor [OMISSIS] prevede [OMISSIS] că:

[OMISSIS]

[OMISSIS] [Or. 4]

[OMISSIS]

[OMISSIS] **[Or. 5]**

Art. 57/6. § 3. Comisariatul General pentru Refugiați și Apatrizi poate declara o cerere de protecție internațională ca fiind inadmisibilă în cazul în care:

[OMISSIS]

3. solicitantul beneficiază deja de protecție internațională într-un alt stat membru al Uniunii Europene;

[OMISSIS]

V. *Motiv unic*

VI. *Tezele părților*

Reclamantul invocă un motiv unic întemeiat pe încălcarea articolului 1 din Convenția de la Geneva din 28 iulie 1951 privind statutul refugiaților, coroborat **[Or. 6]** cu articolele 181-188 din Ghidul privind procedurile și criteriile al Înalțului Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați, a articolelor 18 și 24 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, a articolelor 2, 20, 23 și 31 din Directiva 2011/95/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind standardele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de protecție internațională, la un statut uniform pentru refugiați sau pentru persoanele eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară și la conținutul protecției acordate și a considerentului (18) al acesteia, a articolului 25 alineatul (6) din Directiva 2013/32/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind procedurile comune de acordare și retragere a protecției internaționale și a considerentului (33) al acesteia, a articolului 149 din Constituție, a articolelor 39/2, 39/65, 48/3, 48/4 și 57/6 alineatul 3 din Legea din 15 decembrie 1980 privind intrarea pe teritoriu, stabilirea, șederea și îndepărtarea străinilor, a principiilor unității familiei și interesului superior al copilului, precum și a principiilor care prevăd respectarea dreptului la apărare și a contradictorialității.

Acesta susține că articolul 33 alineatul (2) din Directiva 2013/32 menționată anterior și articolul 57/6 alineatul 3 din Legea din 15 decembrie 1980 menționată anterior prevăd o posibilitate, iar nu o obligație, și că trebuie să fie interpretate și aplicate cu respectarea drepturilor fundamentale. El subliniază că hotărârea atacată „nu prevede că, în cadrul aplicării articolului 57/6 alineatul 3 din lege, nu poate și/sau nu trebuie să fie luat în considerare principiul care protejează unitatea familiei; totuși, acesta limitează aplicarea acestui principiu la o persoană lipsită de protecție”, dar „rămâne de neînțeles justificarea conform căreia nu trebuie să fie

[în] interesul superior al copilului”, întrucât „dacă principiul unității familiei poate fi luat în considerare atunci când se aplică articolul 57 alineatul 3 din Legea privind străinii, nimic nu exclude ca acesta să se aplice de asemenea și în interesul superior al copilului, drepturile garantate fiind de aceeași natură și strâns legate unul de celălalt”. Reclamantul consideră că există o contradicție între motive.

În ceea ce privește motivarea potrivit căreia „persoanele interesate nu sunt străine de asimetria situației lor”, el explică, pe de o parte, că „hotărârea nu arată în ce măsură acest lucru exclude respectarea principiului unității familiei” și, pe de altă parte, că această problemă nu a fost ridicată nici de partea adversă, nici în ordonanța care i-a fost notificată și că, prin urmare, nu a putut să se exprime cu privire la aceasta, cu încălcarea dreptului la apărare.

În ceea ce privește interesul superior al copilului, reclamantul face referire la articolul 24 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, la articolul 20 alineatul (5) din Directiva 2011/95, la articolul 25 alineatul (6) din Directiva 2013/32 și la articolele 3, 9 și 10 din [Or. 7] Convenția cu privire la drepturile copilului și repropune hotărârii că a decis „din principiu că interesul superior al copilului solicitantului nu trebuie să fie luat în considerare pentru simplul motiv că nu exonerează părintele de obligația de a îndeplini condițiile care reglementează procedura de acordare a protecției internaționale” fără „a lua în considerare elementele specifice invocate în această privință de către solicitant în acțiunea sa”.

Acesta susține în continuare că principiul unității familiei „impune acordarea protecției unei persoane care beneficiază deja de protecție într-o altă țară decât cea în care copilul său minor a obținut-o, tocmai pentru a permite respectarea unității familiei”. El se referă la articolul 18 din cartă, la Ghidul privind procedurile și criteriile al Înalțului Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați prin care se interpretează articolul 1 din Convenția de la Geneva privind [statutul] refugiați[lor] și la articolul 23 din Directiva 2011/95 și arată că „Contrar celor reținute în hotărâre, recunoașterea protecției solicitantului se impune cu respectarea interesului superior al copilului și a unității familiei, în special pentru ca acesta să poată beneficia de avantajele prevăzute la articolele 24-35 din directivă”. El susține că „acordarea de protecție solicitantului nu este lipsită de orice legătură cu logica protecției internaționale, întrucât solicitantul a fost recunoscut ca refugiat într-un alt stat membru; întrucât el nu are drept de ședere în Belgia, unde trăiește împreună cu fiica sa minoră recunoscută ca refugiată și în privința căreia exercită autoritatea părintească, acordarea protecției în această țară nu este lipsită de legătură cu logica protecției care a condus la recunoașterea statutului fiicei sale”.

Pârâtul răspunde că Ghidul privind procedurile și criteriile al Înalțului Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați consacră principiul unității familiei, că acest principiu presupune că în cazul în care o persoană de referință din familie îndeplinește criteriile enunțate în definiție, membrilor familiei acestora care se află în întreținerea sa li se recunoaște, în general, statutul de refugiat, că aceasta înseamnă că membrii familiei obțin statutul respectiv nu fiindcă îndeplinesc ei

înșiși condițiile prevăzute de Convenția de la Geneva, ci pentru că persoanei de referință din familie îi este recunoscut statutul de refugiat, că reiese de aici că principiul unității familiei consacră un așa- numit statut „derivat”, că raționamentul magistratului conform căruia acest principiu „se întemeiază pe o logică fundamentală de protecție și urmărește să extindă protecția internațională obținută de un membru al familiei la ceilalți membri ai familiei sale care nu beneficiază de o astfel de protecție. Prin urmare, acest principiu nu se aplică atunci când, precum în speță, toate persoanele implicate dispun deja fiecare de protecție internațională, chiar dacă aceste protecții au fost acordate în țări diferite”, este, așadar, perfect corect și coerent, că principiul unității familiei nu este consacrat de Legea din 15 decembrie 1980, că deși Directiva 2011/95 consacră principiul unității familiei, ea nu urmărește totuși să asigure acordarea unui statut [Or. 8] derivat, ci să permită ca membrii familiei beneficiarului de protecție internațională să poată beneficia de avantajele prevăzute la articolele 24-35, în conformitate cu procedura națională, că articolul 23 vizează, pe de altă parte, membrii familiei unui beneficiar de protecție internațională care nu îndeplinesc condițiile necesare pentru a obține această protecție, că, prin urmare, și articolul 23 este inaplicabil în speță, că acest raționament este confirmat de Curtea de Justiție a Uniunii Europene care, în hotărârea sa din 4 octombrie 2018[, Ahmedbekova, C- 652/16, EU:C:2018:801, punctul 68] a precizat că „Directiva 2011/95 nu prevede o asemenea extindere a statutului de refugiat sau a statutului conferit prin protecție subsidiară la membrii de familie ai persoanei căreia îi este acordat acest statut. Din articolul 23 din directiva respectivă rezultă astfel că aceasta se limitează la a impune statelor membre să își adapteze dreptul național astfel încât membrii de familie, în sensul prevăzut la articolul 2 litera (D) din directiva menționată, ai beneficiarului unui asemenea statut, dacă nu îndeplinesc individual condițiile pentru acordarea aceluiași statut, să poată pretinde anumite beneficii, care includ printre altele eliberarea unui permis de ședere, accesul la locuri muncă sau accesul la educație și care au ca obiect menținerea unității familiei”, că din moment ce condițiile inerente principiului unității familiei nu sunt îndeplinite, doar principiul interesului superior al copilului nu poate justifica aplicarea sa, că în condițiile în care legiuitorul a prevăzut dispoziții specifice care condiționează acordarea protecției internaționale, acestea nu pot să nu fie aplicate doar din cauza principiului interesului superior al copilului, că în ceea ce privește contradicția dintre motive astfel cum a fost invocată în recurs, trebuie să se constate că aceasta nu reiese nicidecum din hotărârea atacată, că judecătorul arată foarte clar motivele pentru care principiul unității familiei nu se aplică și pentru care interesul superior al copilului nu permite aplicarea acestui principiu, că deși este adevărat că acesta nu exclude principiul respectiv ca atare în temeiul articolului 57 alineatul (3), el explică foarte clar de ce, în speță, principiul nu se poate aplica având în vedere că membrii familiei reclamantului dispun deja de statutul de protecție internațională, că judecătorul nu concluzionează nicidecum că principiul unității familiei nu este aplicabil din cauză că „persoanele interesate nu sunt străine de asimetria situației lor”, că tocmai faptul că membrii familiei reclamantului dispun deja de protecție internațională l-au determinat să hotărască în felul acesta, că nu este vorba despre un element determinant care ar fi trebuit să

conducă la redeschiderea dezbaterilor și că reclamantul nu demonstrează modul în care dreptul la apărare nu ar fi fost respectat.

Reclamantul adaugă, în memoriul său în replică, că Înaltul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați subliniază în nota sa de orientare cu privire la cererile de azil referitoare la mutilările genitale feminine din luna mai 2009 că „în același mod în care un copil poate beneficia, cu titlu [Or. 9] derivat, de statutul de refugiat acordat părinților săi, părinții pot, *mutatis mutandis*, să beneficieze cu titlu derivat de statutul de refugiat acordat copilului lor” și arată că împrejurarea că este recunoscut ca refugiat într-un alt stat membru „nu se opune acestui principiu, din moment ce recunoașterea statutului de refugiat nu îl autorizează să trăiască împreună cu copilul său în statul unde acesta din urmă a obținut protecție”. Reclamantul subliniază că „Curtea de Justiție a statuat că aplicarea automată a statutului de refugiat derivat din legislația națională nu este contrară spiritului directivei și al Convenției de la Geneva, ci că, dimpotrivă, o astfel de practică urmărește obiectivul consacrat la articolul 23 din Directiva 2011/95, și anume menținerea unității familiei” și de aici deduce *a contrario* că, „în speță, excluderea automată, din principiu, a tatălui unui copil recunoscut ca refugiat, de la statutul în cauză, pentru simplul motiv că acesta a obținut protecție în alt stat membru, contravine obiectivul urmărit la articolul 23 din directivă”.

Referindu-se la Hotărârea din 6 decembrie 2012 [O și alții (C-356/11 și C-357/11, EU:C:2012:776, punctul 81)] a Curții de Justiție care impune „autorităților naționale competente, în cadrul punerii în aplicare a Directivei 2003/86 și al examinării cererilor de reîntregire a familiei, să efectueze o apreciere echilibrată și rezonabilă a tuturor intereselor implicate, ținând cont în special de cele ale copiilor în cauză”, reclamantul susține că „același raționament trebuie să prevaleze și în cadrul examinării unei cereri de protecție internațională” și că, în speță, „o astfel de apreciere echilibrată și rezonabilă lipsește cu desăvârșire”.

V.2. Evaluare

Reclamantul a obținut protecție internațională în Austria. Unul dintre copiii săi, [care este] minor, beneficiază de protecție internațională în Belgia. Reclamantul dorește să primească de asemenea protecție internațională în Belgia și să locuiască acolo împreună cu copilul său minor.

Reclamantul susține în esență că articolul 33 alineatul (2) din Directiva 2013/32/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind procedurile comune de acordare și retragere a protecției internaționale oferă statelor membre o posibilitate, dar nu le impune să declare inadmisibilă o cerere de protecție internațională atunci când, precum în speță, protecția internațională a fost acordată de către un alt stat membru. Potrivit reclamantului, statele membre trebuie să se asigure, atunci când pun în aplicare Directiva 2013/32/UE, și în special articolul 33 alineatul (2) din aceasta, că respectă principiul unității familiei și interesul superior al copilului și consideră că respectarea acestora se opune, în

[Or. 10] împrejurările speței, posibilității ca statul belgian să își exercite dreptul de a declara inadmisibilă cererea sa de protecție internațională.

Reclamantul solicită sesizarea cu titlu preliminar a Curții de Justiție a Uniunii Europene pentru a se stabili în esență dacă, în împrejurările speței, mai multe dispoziții ale dreptului Uniunii Europene pe care le menționează trebuie interpretate în sensul că se opun ca statul belgian să facă uz de posibilitatea de a declara inadmisibilă cererea sa de protecție internațională.

Din moment ce Conseil d'État [Consiliul de Stat] se pronunță în ultimă instanță, iar problema ridicată este pertinentă pentru soluționarea acțiunii, este necesar să se adreseze Curții de Justiție a Uniunii Europene întrebarea solicitată de reclamant.

PENTRU ACESTE MOTIVE,

CONSEIL D'ÉTAT [CONSILIUL DE STAT] DECIDE:

[OMISSIS]

În temeiul articolului 267 paragraful (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, se adresează Curții de Justiție a Uniunii Europene următoarea întrebare preliminară:

„Dreptul Uniunii Europene, în esență articolele 18 și 24 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, articolele 2, 20, 23 și 31 din Directiva 2011/95/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind standardele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de protecție internațională, la un statut uniform pentru refugiați sau pentru persoanele eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară și la conținutul protecției acordate și articolul 25 alineatul (6) din Directiva 2013/32/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind procedurile comune de acordare și retragere a protecției internaționale se opun ca, în vederea transunerii abilitării conferite prin articolul 33 alineatul (2) litera (a) din Directiva 2013/32/UE, un stat membru să respingă o cerere de protecție internațională ca inadmisibilă din cauza unei protecții deja acordate de un alt stat membru, în cazul în care solicitantul este tatăl unui copil minor neînsoțit care a obținut protecție în primul stat membru, este unicul părinte din familia nucleară prezent alături de acesta, trăiește împreună cu el, iar autoritatea sa părintească asupra copilului i-a fost recunoscută de către respectivul stat membru? Principiile unității familiei și interesului superior al copilului nu impun, dimpotrivă, ca acestui părinte să i se acorde protecție de către statul în care copilul său a obținut protecție?”

[Or. 11]

[OMISSIS]

[OMISSIS] [semnături]